

1475

Creus (PI 2)

(ALDC, IX, 2093. *Creus* [PI 2])

La segona persona del singular del present d'indicatiu del verb *creure* (< CRĒDĒRE) és *creus*, amb pas de -D- > -[w]-, com CRĒDO > ant. *creu* (→ mod. *crec*), CRĒDIT > *creu*, etc., que, més que un derivat directe de CRĒDIS (> *crets, *creu), podria ser una extensió analògica de (jo) *creu* (ant.), (ell) *creu*; la vocal tònica coneix un timbre diferent segons les àrees dialectals: *cr[ə]us* en bal., *cr[ɛ]us* en cat. central, *cr[e]us* en cat. occ. *Creues*, del ross., més que una extensió analògica de la desinència de verbs de les conjugacions II i III (*creixes*, *cuses*, *fuges*, *floreixes*, etc.), ha de ser resultat d'una adaptació de l'oc. *creses* (cf. *cre[z]es* 7, de

Formiguera), deduïble per la seva localització geogràfica, que contrasta amb la resta del domini i que afecta formes com *caues*, *dormes*, *tenes*, etc. coincidents amb les occitanes; en canvi, la variant ribagorçana *cregues* 87 (com *creguem*, cf. mapa 1476) és analògica del subjuntiu *crega*.

Una ullada geogràfica percep de seguida la gran extensió de *creus*, només de fet interrompuda per la rossellonesa *creues*, congènere, com altres formes verbals, de l'oc. *Creus* (model *seus*) és l'única forma normativa des del *DOrt*, 1917.

